

Bruksela, dnia 28.6.2013
COM(2013) 482 final

2013/0225 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**upoważniająca państwa członkowskie do ratyfikowania, w interesie Unii Europejskiej,
traktatu o handlu bronią**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1 Wprowadzenie

Rezolucja ONZ nr 61/89, przyjęta w 2006 r., rozpoczęła proces opracowywania traktatu mającego na celu uregulowanie międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną, tzw. traktatu o handlu bronią (ATT). Celem było uzyskanie prawnie wiążącego traktatu zapewniającego większą odpowiedzialność, jeśli chodzi o legalny handel bronią konwencjonalną, poprzez określenie wysokich wspólnych międzynarodowych norm dotyczących przywozu, wywozu i transferów broni.

Intensywne prace przygotowawcze zostały przeprowadzone w 2007 r. i 2009 r., po czym zorganizowano pierwszą konferencję ONZ w sprawie traktatu ATT, która odbyła się w Nowym Jorku w dniach 2-27 lipca 2012 r. Mimo że konferencja nie doprowadziła do osiągnięcia konsensusu, jej rezultatem był pierwszy projekt tekstu.

Na ostatniej konferencji ONZ, która miała miejsce w marcu 2013 r., projekt traktatu został zmieniony, ale nadal nie osiągnięto porozumienia z trzema państwami, które odrzucają propozycję przewodniczących. Traktat został ostatecznie przyjęty kwalifikowaną większością głosów w dniu 2 kwietnia 2013 r. Większość członków ONZ uzgodniła wyznaczenie daty przekazania traktatu przyszłym sygnatariuszom do podpisu na dzień 3 czerwca 2013 r.

1.2 Kompetencja UE

Zgodnie z zasadami dotyczącymi kompetencji zewnętrznych, jak określono w art. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), traktat ATT obejmuje kwestie wchodzące w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

Traktat ATT przewiduje, między innymi, środki (takie jak kontrole przywozów i wywozów), które wchodzą w zakres wspólnej polityki handlowej Unii. W tej dziedzinie traktat ATT odnosi się do obszarów unijnego prawa, w których osiągnięto już zaawansowany poziom regulacji. Istotne znaczenie ma ponadto następujące prawodawstwo wtórne UE dotyczące rynku wewnętrznego: a) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie; b) dyrektywa Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni; c) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wdrażające art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiające zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji.

Ponieważ traktat ATT obejmuje kwestie wchodzące w zakres wyłącznych kompetencji UE, państwa członkowskie nie są w stanie niezależnie podejmować decyzji w sprawie jego podpisania i ratyfikacji. Mogą to jedynie uczynić, w interesie Unii, po zatwierdzeniu przez Radę na wniosek Komisji.

1.3 Szczegóły i zakres traktatu ATT

Traktat ATT ma przyczynić się do zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności na poziomie międzynarodowym i regionalnym poprzez uregulowanie międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną i wyeliminowanie nielegalnego obrotu bronią. Ustanawia on normy w zakresie transferów broni konwencjonalnej i nakłada na państwa-strony obowiązek weryfikacji całego eksportu broni w celu zagwarantowania, że broń konwencjonalna i amunicja nie będą wykorzystywane na przykład do celów łamania praw człowieka, terroryzmu i naruszeń prawa humanitarnego.

Traktat ATT przewiduje ocenę transferów broni oraz środki zapobiegające nielegalnemu pozyskiwaniu broni konwencjonalnej od państw importujących i państw eksportujących. Traktat zwiększa ponadto przejrzystość handlu bronią poprzez wymóg prowadzenia i przekazywania dokumentacji do Sekretariatu i innych państw-stron. Zakres postanowień traktatu ATT obejmuje broń konwencjonalną następujących kategorii: czołgi bojowe, opancerzone wozy bojowe, systemy artyleryjskie dużego kalibru, samoloty bojowe, śmigłowce uderzeniowe, okręty wojenne, pociski raketowe i wyrzutnie pocisków raketowych oraz broń strzelecką i lekką. Traktat obejmuje również odpowiednią amunicję/uzbrojenie oraz części i komponenty.

1.4 Skutki dla unijnego dorobku prawnego

Traktat ATT może wpłynąć na wspólne reguły przyjęte przez Unię Europejską lub zmienić zakres ich stosowania. W rezultacie Rada ustaliła - w załączniku do decyzji .../2013 upoważniającej Komisję do prowadzenia negocjacji w sprawie traktatu ATT w odniesieniu do kwestii, które wchodzą w zakres wyłącznych kompetencji Unii - następujące wytyczne negocjacyjne:

- 1) Traktat ATT nie może zawierać żadnych postanowień uniemożliwiających państwom członkowskim stosowanie:
  - a) zmienionej dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni;
  - b) zmienionej dyrektywy Rady 93/15/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
  - c) zmienionej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie.
- 1) Traktat o handlu bronią nie może zawierać żadnych postanowień ograniczających swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału w obrębie rynku wewnętrznego Unii, chyba że ograniczenie to jest wyraźnie uzasadnione na mocy art. 36, art. 45 ust. 3, art. 52 ust. 1, art. 65 lub art. 346 TFUE.
- 2) Wszystkie środki przewidziane w traktacie, które ograniczają wywóz z Unii lub przywóz do Unii lub tranzyt przez terytorium Unii, muszą być zgodne z wszelkimi mającymi zastosowanie przepisami prawa unijnego, w tym w szczególności z:
  - a) rozporządzeniem Rady (WE) nr 260/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu;
  - b) rozporządzeniem Rady (WE) nr 1061/2009 z dnia 19 października 2009 r. ustanawiającym wspólne reguły wywozu;

- c) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wdrażającym art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiającym zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji; oraz
- d) zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie.

Te poszczególne akty prawne Unii Europejskiej są częścią dorobku prawnego i jest zatem kluczową sprawą, aby nie zostały one zakwestionowane przez przyjęcie traktatu ATT. W przypadku niewłączenia klauzuli RIO do traktatu szczególnie ważne jest zapewnienie środków zabezpieczających prawodawstwo w zakresie rynku wewnętrznego.

W związku z tym przeprowadzono szczegółową analizę, zgodnie z wymogami wytycznych negocjacyjnych Rady dotyczących tych kwestii, i stwierdzono, że postanowienia traktatu ATT (art. 6, 7, 9 i 26) zapewniają jego zgodność z dorobkiem prawnym UE. W każdym wypadku jakiegokolwiek potencjalny problem dotyczący zgodności mógłby zostać rozwiązany w oparciu o art. 26 ust. 1. Artykuł ten stanowi, że wprowadzenie w życie postanowień traktatu pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań podjętych przez państwa-strony w odniesieniu do istniejących lub przyszłych umów międzynarodowych, których są one stronami, w przypadku gdy zobowiązania te są zgodne z przedmiotowym traktatem.

Unia Europejska nie może stać się stroną traktatu ATT, gdyż obecny tekst uwzględnia jedynie państwa-strony. Traktat ATT pozwala jednakże na wprowadzanie zmian na późniejszym etapie, a Unia Europejskiej może stać się stroną traktatu pod warunkiem uzyskania większości trzech czwartych głosów państw-stron.

1.5 Ratyfikacja traktatu

Unia Europejska jako taka nie może ratyfikować traktatu ATT. Jednakże ze względu na fakt, że traktat ATT wchodzi częściowo w zakres wyłącznych kompetencji Unii, a częściowo w zakres kompetencji państw członkowskich, niezbędne jest, aby instytucje unijne i państwa członkowskie podjęły wszelkie niezbędne środki w celu współpracy na rzecz ratyfikacji traktatu ATT oraz zapewnienia wykonania wynikających z niego zobowiązań.

Ponieważ intencją państw członkowskich jest złożenie podpisów pod traktatem ATT w dniu 3 czerwca 2013 r., Komisja priorytetowo potraktowała przygotowanie i przyjęcie decyzji Rady upoważniającej państwa członkowskie do podpisania traktatu ATT w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Na podstawie wniosku Komisji Rada przyjęła taką decyzję w dniu 27 maja 2013 r., co oznacza, że po podpisaniu traktatu ATT państwo członkowskie może oświadczyć, że będzie tymczasowo stosować art. 6 i 7 traktatu do czasu jego wejścia w życie. Taka zdolność do zadeklarowania tymczasowego stosowania pozostaje ważna na etapie ratyfikacji dla tych państw członkowskich UE, które nie zadeklarowały tymczasowego stosowania przy podpisywaniu traktatu ATT. Jako kolejny etap, w celu wsparcia jak najszybszego wprowadzenia w życie traktatu, Komisja przedstawia obecnie wniosek dotyczący decyzji Rady upoważniającej państwa członkowskie do ratyfikowania traktatu w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Decyzja ta wymaga zgody Parlamentu Europejskiego przed jej przyjęciem przez Radę.

1.6 Wniosek

Zasadnicze znaczenie ma wypełnienie luki w kwestii nieuregulowanego handlu bronią konwencjonalną na szczeblu międzynarodowym oraz wsparcie procesu budowania pokoju i działań humanitarnych. Traktat ATT, dzięki ustanowieniu wspólnych prawnie wiążących norm w zakresie przywozu, wywozu i transferu broni konwencjonalnej, zapewnia większą odpowiedzialność i przejrzystość w zakresie handlu bronią, co jest celem podzielanym przez Parlament Europejski, Radę i Komisję. Ma on potencjał umożliwiający wzmocnienie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w skali globalnej. Cena płacona za nielegalny bądź słabo uregulowany handel bronią konwencjonalną to ponad 740 000 ofiar śmiertelnych rocznie (mężczyzn, kobiet i dzieci) w wyniku zbrojnej przemocy. Szybkie wejście w życie traktatu ATT ma zatem pierwszorzędne znaczenie i dlatego istotne jest, aby państwa członkowskie ratyfikowały traktat jak najszybciej.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Nie dotyczy.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Artykuł 1

Z uwagi na brak możliwości przystąpienia do traktatu przez UE, artykuł ten upoważnia państwa członkowskie do ratyfikacji obecnego traktatu w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich, ponieważ jej celem jest upoważnienie państw członkowskich do wyrażenia zgody na związanie postanowieniami traktatu w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Brak

Wniosek

DECYZJA RADY

upoważniająca państwa członkowskie do ratyfikowania, w interesie Unii Europejskiej, traktatu o handlu bronią

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 i 207 ust. 3 w związku z art. 218 ust. 6 lit. a) ppkt (v),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego¹,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 11 marca 2013 r. Rada upoważniła Komisję do prowadzenia negocjacji w sprawie traktatu o handlu bronią w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii.
- (2) W dniu 2 kwietnia 2013 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło tekst traktatu o handlu bronią². Ponadto Zgromadzenie Ogólne zwróciło się do Sekretarza Generalnego jako depozytariusza traktatu o otwarcie go do podpisu w dniu 3 czerwca 2013 r. oraz wezwało wszystkie państwa, by wzięły pod uwagę podpisanie traktatu, a następnie przystąpienie do niego w najwcześniejszym możliwym terminie, zgodnie z ich odnośnymi procesami konstytucyjnymi.
- (3) Celem traktatu jest wprowadzenie jak najsurowszych wspólnych międzynarodowych norm regulujących międzynarodowy handel bronią konwencjonalną lub poprawiających regulacje dotyczące międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną, zapobieganie nielegalnemu handlowi bronią konwencjonalną i zwalczanie takiego handlu, jak również zapobieganie skierowaniu takiej broni na drogę nielegalnego handlu. Państwa członkowskie wyraziły zadowolenie z rezultatu negocjacji oraz gotowość pilnego przystąpienia do podpisania i ratyfikacji traktatu.
- (4) Niektóre z postanowień traktatu dotyczą kwestii, które podlegają wyłącznej kompetencji Unii, ponieważ kwestie te wchodzą w zakres wspólnej polityki handlowej, bądź mają wpływ na przepisy rynku wewnętrznego w zakresie transferu broni konwencjonalnej i materiałów wybuchowych.
- (5) Unia Europejska nie może podpisać ani ratyfikować traktatu, ponieważ jego stronami mogą być jedynie państwa.
- (6) W dniu 27 maja 2013 r. Rada przyjęła, na podstawie wniosku Komisji, decyzję upoważniającą państwa członkowskie do podpisania, w interesie Unii Europejskiej, traktatu o handlu bronią.

---

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² A/CONF.217/2013/L.3.

- (7) W związku z tym, zgodnie z art. 2 ust. 1 TFUE, Rada powinna również upoważnić państwa członkowskie do ratyfikowania traktatu w interesie Unii w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres wyłącznych kompetencji Unii niniejszym upoważnia się państwa członkowskie do ratyfikowania, w interesie Unii, traktatu o handlu bronią.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia ... r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*